

Brochure beleid voor het cliëntenonderzoek ingevolge de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (hierna: Wwft)

Inhoud:

- 1. Algemeen**
- 2. Standaard cliëntenonderzoek (artikel 3 Wwft)**
 - 2.1. Algemeen
 - 2.2. Cliënt/natuurlijk persoon
 - 2.3. Cliënt/rechtspersoon
 - 2.4. Cliënt/personenvennootschap
 - 2.5. Cliënt/overige rechtspersonen
 - 2.6. Vaststellen doel en aard van de beoogde relatie
 - 2.7. Monitoring
- 3. Vereenvoudigd cliëntenonderzoek (artikel 6 Wwft)**
- 4. Verscherpt onderzoek (artikel 8 Wwft)**
 - 4.1 Schematische weergave en toelichting criteria
 - 4.2. Toelichting criteria m.b.t. cliënt, zakelijke relatie of transactie en land van vestiging
 - 4.3. PEP status
 - 4.4. Schematische weergave vormgeving onderzoek
 - 4.5. Monitoring
- 5. Procedure interne melding mislukt cliëntenonderzoek en interne melding ongebruikelijke transactie**
- 6. Voorbeelden**

1. Algemeen

De Wwft eist dat JR Administratie & Advies (hierna te noemen 'het kantoor') een cliëntenonderzoek instelt:

- indien zij in of vanuit Nederland een zakelijke relatie aangaat;
- indien zij in of vanuit Nederland een incidentele transactie verricht ten behoeve van de cliënt van ten minste € 15.000, of twee of meer transacties waartussen een verband bestaat met een gezamenlijke waarde van ten minste € 15.000;
- indien er indicaties zijn dat de cliënt betrokken is bij witwassen of financieren van terrorisme;
- indien zij twijfelt aan de betrouwbaarheid van eerder verkregen gegevens van de cliënt;
- indien het risico van betrokkenheid van de cliënt bij witwassen of financieren van terrorisme daartoe aanleiding geeft;
- indien er, gelet op de staat waarin een cliënt woonachtig of gevestigd is of zijn zetel heeft, een verhoogd risico op witwassen of financieren van terrorisme bestaat.

Het cliëntenonderzoek vindt risico-georiënteerd plaats, d.w.z. de intensiteit van het cliëntenonderzoek wordt afgestemd op het risico dat het kantoor toekent aan:

- een bepaald type cliënt;
- een bepaald type dienstverlening of transactie;
- een bepaald land waar de cliënt woont of gevestigd is of zijn zetel heeft.

In verband met deze risico-georiënteerde benadering maakt de instelling onderscheid tussen een standaard cliëntenonderzoek (normaal risico), vereenvoudigd cliëntenonderzoek (verlaagd risico) en verscherpt cliëntenonderzoek (verhoogd risico).

In het onderhavige beleid voor het cliëntenonderzoek ingevolge de Wwft wordt invulling gegeven aan dit begrip "risico georiënteerd". Dit risicobeleid is afgestemd op de organisatie van het kantoor en haar cliënten.

Binnen het kantoor is de eigenaar aangewezen om de naleving van de Wwft te bewerkstelligen.

2. Standaard cliëntenonderzoek

2.1. Algemeen

Bij elke dienst die het kantoor verleent, wordt bepaald of deze dienst onder de reikwijdte van de Wwft valt.

Diensten die onder de Wwft vallen zijn onder meer werkzaamheden op financieel- administratief en fiscaal gebied. wft is niet van toepassing wanneer:

De Wwft is niet van toepassing wanneer:

- voor een cliënt werkzaamheden worden verricht betreffende diens vertegenwoordiging in rechte;
- aan cliënt advies wordt gegeven voor, tijdens en na een rechtsgeding;
- aan cliënt advies wordt gegeven over het instellen of vermijden van een rechtsgeding;
- indien een eerste verkennend gesprek wordt gevoerd met een (potentiële) cliënt;
- voor een cliënt aangiften in het kader van de Successiewet 1956 worden ingevuld.

In het eerste verkennend gesprek dat voorafgaand aan de dienstverlening wordt gevoerd, kan meestal al worden bepaald of de gevraagde dienst onder de reikwijdte van de Wwft valt. Is de Wwft van toepassing, dan zal het kantoor het cliëntenonderzoek uitvoeren (zie hierna) en eventuele ongebruikelijke transacties melden bij de FIU Nederland.

Is de Wwft niet van toepassing, dan is het uitvoeren van een cliëntenonderzoek niet nodig en mag een eventuele ongebruikelijke transactie niet worden gemeld bij de FIU-Nederland.

2.2. Cliënt/natuurlijk persoon

	Identificatie door middel van	Verificatie door middel van
Cliënt	- Voorna(a)m(en) - Achternaam - Geboortedatum - Adres - Woonplaats of - Plaats van vestiging (i.g.v. een onderneming van een natuurlijk persoon) Naast bovenstaande gegevens dienen van het document met behulp waarvan de identiteit is geverifieerd te worden vastgelegd: - de aard - het nummer - de datum en - plaats van uitgifte	- Geldig paspoort of - Geldige Nederlandse identiteitskaart of - Geldige identiteitskaart die is afgegeven door het daartoe bevoegde gezag in een andere lidstaat en is voorzien van een pasfoto en de naam van de houder of - Geldig Nederlands rijbewijs of - Geldig rijbewijs dat is afgegeven door het daartoe bevoegde gezag in een andere lidstaat en is voorzien van een pasfoto en de naam van de houder of - Reisdocumenten voor vluchtelingen en vreemdelingen of - Vreemdelingendocumenten afgegeven op grond van de Vreemdelingenwet 2000
Alleen indien van toepassing: vertegenwoordiger	- Voorna(a)m(en) - Achternaam - Geboortedatum - Adres - Woonplaats Naast bovenstaande gegevens dienen van het document met behulp waarvan de identiteit is geverifieerd te worden vastgelegd: - de aard, - het nummer en - de datum en - plaats van uitgifte - Bevoegdheid tot vertegenwoordiging	ID's als hierboven - In voorkomende gevallen rechterlijke beslissing benoeming tot beschermingsbewindvoerder of curator, anders - (Informeel) volmacht

2.3. Cliënt/rechtspersoon

(dienstverlening uitsluitend aan in Nederland opgerichte en gevestigde 'kleine B.V.'s')

	Identificatie door middel van	Verificatie door middel van
Nederlandse BV gevestigd in Nederland	- Rechtsvorm - Statutaire naam - Handelsnaam - Vestigingsadres (adres, postcode, plaats) - Statutaire zetel - Registratienummer KvK	- Gegevens online verkregen uit het handelsregister of - Uittreksel (papier of digitaal) uit het handelsregister of - Akte of verklaring opgemaakt onderscheidenlijk afgegeven door een in Nederland gevestigde advocaat, notaris, kandidaat-notaris of een hiermee vergelijkbare, onafhankelijke beoefenaar van een juridisch beroep
Vertegenwoordiger van BV	- Voorna(a)m(en) - Achternaam - Geboortedatum - Bevoegdheid tot vertegenwoordiging	- Geldig paspoort of - Geldige Nederlandse identiteitskaart of - Geldige identiteitskaart die is afgegeven door het daartoe bevoegde gezag in een andere lidstaat en is voorzien van een pasfoto en de naam van de houder of - Geldig Nederlands rijbewijs of - Geldig rijbewijs dat is afgegeven door het daartoe bevoegde gezag in een andere lidstaat en is voorzien van een pasfoto en de naam van de houder of - Reisdocumenten voor vluchtelingen en vreemdelingen of - Vreemdelingendocumenten afgegeven op grond van de Vreemdelingenwet 2000 - Als sprake is van formele vertegenwoordigingsbevoegdheid blijkt dit meestal uit de gegevens of het uittreksel uit het handelsregister, anders - (Informeel) volmacht - Een LinkedIn profiel met foto, vermelding relevante werkgever en tenminste 15 onafhankelijke relaties of - Informatie op een betrouwbare nieuwssite of een website van de onderneming, mits van zodanige omvang dat er geen twijfel bestaat over de betrouwbaarheid van deze informatie op de website

'Gewone' UBO *)	- Hoedanigheid van UBO - Voorna(a)m(en) - Achternaam - Indien mogelijk: adres of geboortedatum en –plaats of andere unieke combinatie van gegevens - Woonplaats (t.b.v. risicoprofiel)	Voor verificatie van de hoedanigheid van UBO dient kennis van de eigendoms- en zeggenschapsstructuur verkregen te worden "op basis van redelijke maatregelen". Afhankelijk van de risicobeoordeling door de beroepsbeoefenaar wordt inzicht in de structuur verkregen d.m.v. een van de cliënt ontvangen organogram of het raadpleging van websites tot het in kaart brengen van de structuur d.m.v. gegevens of uittreksels uit het handelsregister waaruit de gehele lijn naar boven blijkt.
Alleen indien van toepassing: "pseudo-UBO" **)	- Hoedanigheid van UBO - Voorna(a)m(en) - Achternaam - Indien mogelijk: adres of geboortedatum en –plaats of andere unieke combinatie van gegevens - Woonplaats (t.b.v. risicoprofiel)	- De hoedanigheid van statutair bestuurder blijkt meestal uit de gegevens of het uittreksel uit het handelsregister, anders - Informatie op een betrouwbare nieuwssite of een website van de onderneming, mits van zodanige omvang dat er geen twijfel bestaat over de betrouwbaarheid van deze informatie op de website of - Oprichtingsakte van BV of NV

***)** "Gewone" UBO van een BV of NV is de natuurlijke persoon die de uiteindelijke eigenaar is van of zeggenschap heeft over de vennootschap, via:

- het direct of indirect houden van meer dan 25% van de aandelen, van de stemrechten of van het eigendomsbelang in de vennootschap, met inbegrip van het houden van toonderaandelen of
- andere middelen, waaronder de voorwaarden voor consolidatie van een jaarrekening, bedoeld in artikel 406, in samenhang met de artikelen 24a, 24b en 24d, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

****)** Wanneer een Wwft-instelling na uitputting van alle mogelijke middelen geen "gewone" UBO (op basis van eigendom of zeggenschap) kan achterhalen of er aan twijfelt dat een gevonden UBO wel echt zeggenschap heeft en er geen grond van verdenking van witwassen of terrorismefinanciering bestaat, moet de instelling het hoger leidinggevend personeel van de rechtspersoon als UBO aanwijzen. In dit kader wordt onder hoger leidinggevend personeel een statutair bestuurder verstaan.

2.4. Cliënt/personenvennootschap

	Identificatie door middel van	Verificatie door middel van
Vennoot	- Voorna(a)m(en) - Achternaam - Geboortedatum - Adres - Woonplaats of - Plaats van vestiging (i.g.v. een onderneming van een natuurlijk persoon) Naast bovenstaande gegevens dienen van het document met behulp waarvan de identiteit is geverifieerd te worden vastgelegd: - de aard - het nummer - de datum en - plaats van uitgifte - Hoedanigheid van vennoot	- Geldig paspoort of - Geldige Nederlandse identiteitskaart of - Geldige identiteitskaart die is afgegeven door het daartoe bevoegde gezag in een andere lidstaat en is voorzien van een pasfoto en de naam van de houder of - Geldig Nederlands rijbewijs of - Geldig rijbewijs dat is afgegeven door het daartoe bevoegde gezag in een andere lidstaat en is voorzien van een pasfoto en de naam van de houder of - Reisdocumenten voor vluchtelingen en vreemdelingen of - Vreemdelingendocumenten afgegeven op grond van de Vreemdelingenwet 2000 - Gegevens online verkregen uit het handelsregister of - Uittreksel (papier of digitaal) uit het handelsregister of - Vennootschapsovereenkomst of andere documenten van de personenvennootschap
Personenvennootschap	- Rechtsvorm - Statutaire naam - Handelsnaam - Vestigingsadres (adres, postcode, plaats) - Statutaire Zetel - Registratienummer KvK	Documenten, gegevens en inlichtingen uit betrouwbare en onafhankelijke bron, zoals - Gegevens online verkregen uit het handelsregister of - Uittreksel (papier of digitaal) uit het handelsregister of - Vennootschapsovereenkomst - Akte of verklaring opgemaakt onderscheidenlijk afgegeven door een in Nederland of een andere lidstaat gevestigde advocaat, notaris, kandidaat-notaris of een hiermee vergelijkbare, onafhankelijke beoefenaar van een juridisch beroep.

Vertegenwoordiger (vennoot of andere vertegenwoordiger)	- Voorna(a)m(en) - Achternaam - Geboortedatum - Bevoegdheid tot vertegenwoordiging	- Bij voorkeur de hierboven genoemde ID's, maar vormvrij - Als sprake is van formele vertegenwoordigingsbevoegdheid blijkt dit meestal uit de gegevens of het uittreksel uit het handelsregister, anders of - (Informele) volmacht of - Een LinkedIn profiel met foto, vermelding relevante werkgever en tenminste 15 onafhankelijke relaties of - Informatie op een betrouwbare nieuwssite of een website van de onderneming, mits van zodanige omvang dat er geen twijfel bestaat over de betrouwbaarheid van deze informatie op de website of - Vennootschapsovereenkomst
'Gewone' UBO *)	- Hoedanigheid van UBO - Voorna(a)m(en) - Achternaam - Indien mogelijk: adres of geboortedatum en –plaats of andere unieke combinatie van gegevens - Woonplaats (t.b.v. risicoprofiel)	- Vennootschapsovereenkomst of ander document van de personenvennootschap - Bij eventuele achterliggende vennootschapsstructuren inzicht verkrijgen in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur "op basis van redelijke maatregelen". Afhankelijk van de risico-inschatting door de beroepsbeoefenaar wordt inzicht in de structuur verkregen d.m.v. een van de cliënt ontvangen organogram of het raadpleging van websites tot het in kaart brengen van de structuur d.m.v. gegevens of uittreksels uit het handelsregister waaruit de gehele lijn naar boven blijkt.
Alleen indien van toepassing: "pseudo-UBO" **)	- Hoedanigheid van UBO - Voorna(a)m(en) - Achternaam - Indien mogelijk: adres of geboortedatum en –plaats of andere unieke combinatie van gegevens - Woonplaats (t.b.v. risicoprofiel)	- De hoedanigheid van statutair bestuurder blijkt meestal uit de gegevens of het uittreksel uit het handelsregister, anders - Informatie op een betrouwbare nieuwssite of een website van de onderneming, mits van zodanige omvang dat er geen twijfel bestaat over de betrouwbaarheid van deze informatie op de website of - Vennootschapsakte of andere documenten van de personenvennootschap

*) "Gewone" UBO van een personenvennootschap is de natuurlijke persoon die het uiteindelijke economisch belang heeft of zeggenschap heeft over de personenvennootschap via:

- het direct of indirect houden van meer dan 25% van het eigendomsbelang in de personenvennootschap of
- het direct of indirect kunnen uitoefenen van meer dan 25% van de stemmen bij besluitvorming ter zake van wijziging van de overeenkomst die ten grondslag ligt aan de personenvennootschap of ter zake van de uitvoering van die overeenkomst anders dan door daden van beheer, voor zover in die overeenkomst besluitvorming bij meerderheid van stemmen is voorgeschreven of
- het kunnen uitoefenen van feitelijke zeggenschap over de personenvennootschap.

****)** Wanneer een Wwft-instelling na uitputting van alle mogelijke middelen geen "gewone" UBO (op basis van eigendom of zeggenschap) kan achterhalen of er aan twijfelt dat een gevonden UBO wel echt zeggenschap heeft en er geen grond van verdenking van witwassen of terrorismefinanciering bestaat, moet de instelling het hoger leidinggevend personeel van de personenvennootschap als UBO aanwijzen. In dit kader wordt onder hoger leidinggevend personeel een statutair bestuurder verstaan.

2.5. Cliënt/overige rechtspersonen

(dienstverlening uitsluitend aan in Nederland opgerichte en gevestigde overige rechtspersonen (vereniging, stichting en vergelijkbare juridische entiteit))

	Identificatie door middel van	Verificatie door middel van
Nederlandse rechtspersoon gevestigd in Nederland	- Rechtsvorm - Statutaire naam - Handelsnaam - Vestigingsadres (adres, postcode, plaats) - Statutaire Zetel - Registratienummer KvK	- Gegevens online verkregen uit het handelsregister of - Uittreksel (papier of digitaal) uit het handelsregister of - Akte of verklaring opgemaakt onderscheidenlijk afgegeven door een in Nederland of een andere lidstaat gevestigde advocaat, notaris, kandidaat-notaris of een hiermee vergelijkbare, onafhankelijke beoefenaar van een juridisch beroep. - Voor een VVE: statuten van die vereniging die deel uitmaken van het reglement van de akte van splitsing als bedoeld in artikel 111 van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek
Vertegenwoordiger van rechtspersoon	- Voorna(a)m(en) - Achternaam - Geboortedatum	- Geldig paspoort of - Geldige Nederlandse identiteitskaart of - Geldige identiteitskaart die is afgegeven door het daartoe bevoegde gezag in een andere lidstaat en is voorzien van een pasfoto en de naam van de houder of - Geldig Nederlands rijbewijs of - Geldig rijbewijs dat is afgegeven door het daartoe bevoegde gezag in een andere lidstaat en is voorzien van een pasfoto en de naam van de houder of - Reisdocumenten voor vluchtelingen en vreemdelingen of - Vreemdelingendocumenten afgegeven op grond van de Vreemdelingenwet 2000

	- Bevoegdheid tot vertegenwoordiging	- Als sprake is van formele vertegenwoordigingsbevoegdheid blijkt dit meestal uit de gegevens of het uittreksel uit het handelsregister, anders - (Informeel) volmacht - Een LinkedIn profiel met foto, vermelding relevante werkgever en tenminste 15 onafhankelijke relaties of - Informatie op een betrouwbare nieuwssite of een website van de onderneming, mits van zodanige omvang dat er geen twijfel bestaat over de betrouwbaarheid van deze informatie op de website
'Gewone' UBO *)	- Hoedanigheid van UBO - Voorna(a)m(en) - Achternaam - Indien mogelijk: adres of geboortedatum en -plaats of andere unieke combinatie van gegevens - Woonplaats (t.b.v. risicoprofiel)	- Voor verificatie van de hoedanigheid van UBO dient kennis van de eigendoms- en zeggenschapsstructuur verkregen te worden "op basis van redelijke maatregelen". Afhankelijk van de risico-inschatting door de beroepsbeoefenaar wordt inzicht in de structuur verkregen d.m.v. een van de cliënt ontvangen organogram of het raadplegen van websites tot het in kaart brengen van de structuur d.m.v. gegevens of uittreksels uit het handelsregister waaruit de gehele lijn naar boven blijkt.
Alleen indien van toepassing: "pseudo-UBO" **)	- Hoedanigheid van UBO - Voorna(a)m(en) - Achternaam - Indien mogelijk: adres of geboortedatum en -plaats of andere unieke combinatie van gegevens - Woonplaats (t.b.v. risicoprofiel)	- De hoedanigheid van statutair bestuurder blijkt meestal uit de gegevens of het uittreksel uit het handelsregister, anders - Informatie op een betrouwbare nieuwssite of een website van de onderneming, mits van zodanige omvang dat er geen twijfel bestaat over de betrouwbaarheid van deze informatie op de website of - Oprichtingsakte van de rechtspersoon

*) "Gewone" UBO van een "overige rechtspersoon" is een natuurlijk persoon die de uiteindelijke eigenaar is van of zeggenschap heeft over de rechtspersoon via:

- het direct of indirect houden van meer dan 25% van het eigendomsbelang in de rechtspersoon of
- het direct of indirect kunnen uitoefenen van meer dan 25% van de stemmen bij besluitvorming ter zake van wijziging van de statuten van de rechtspersoon of
- het kunnen uitoefenen van feitelijke zeggenschap over de rechtspersoon.

**) Wanneer een Wwft-instelling na uitputting van alle mogelijke middelen geen "gewone" UBO (op basis van eigendom of zeggenschap) kan achterhalen of er aan twijfelt dat een gevonden UBO wel echt zeggenschap heeft en er geen grond van verdenking van witwassen of terrorismefinanciering bestaat, moet de instelling het hoger leidinggevend personeel van de rechtspersoon als UBO aanwijzen. In dit kader wordt onder hoger leidinggevend personeel een statutair bestuurder verstaan.

Het kantoor verleent geen diensten aan een trust/trustee en kerkgenootschap, zodat hiervan geen opsomming van werkzaamheden voor het cliëntenonderzoek zijn opgenomen.

2.6. Vaststelling doel en aard van de beoogde relatie

De Wwft eist de vaststelling van het doel en de aard van de beoogde relatie. Beiden zullen vrijwel altijd al duidelijk zijn gezien de dienstverlening die van het kantoor wordt gevraagd en die veelal wordt vastgelegd.

2.7. Monitoring

Indien een zakelijke relatie bestaat met een cliënt, dient deze cliënt, zijn handelwijze, de zeggenschaps- of eigendomsstructuur, vermogenssituatie, zakenrelatie en familierelaties (indien van toepassing) e.d. regelmatig gemonitord te worden op veranderingen in het risicoprofiel. Deze monitoring dient met name plaats te vinden door degene die de cliënt bedient en zal worden opgeborgen in het cliëntenonderzoekdossier.

3. Vereenvoudigd cliëntenonderzoek

Voorwaarden

Het kantoor kan een vereenvoudigd cliëntenonderzoek instellen als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Het kantoor beschikt over voldoende gegevens waaruit blijkt dat sprake is van een zakelijke relatie/transactie die naar haar aard een laag risico op witwassen of terrorismefinanciering meebrengt, legt die vast en houdt deze actueel.
- Er zijn geen contra-indicaties bekend, zoals een directielid, vertegenwoordiger of UBO die een PEP is of een vermoeden van witwassen of terrorismefinanciering (in het geval van deze contra-indicaties moet verscherpt cliëntenonderzoek plaats te vinden).
- Het kantoor zorgt voor een toereikende controle om ongebruikelijke transacties te kunnen melden.

Lage risicofactoren

Dienstverlening / transactie	Verzorgen van aangiften inkomstenbelasting of het geven van adviezen daarover waarbij de belastingplichtige geen belastbare winst uit onderneming geniet en geen belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden heeft en geen aanmerkelijk belang heeft en geen voordeel uit sparen en beleggen heeft
-------------------------------------	---

Wat houdt een vereenvoudigd cliëntenonderzoek in

Het kantoor kan

- de identiteit van de cliënt met verlaagde intensiteit verifiëren, bijvoorbeeld door de officiële naam en adresgegevens uit betrouwbare bron te verwerven (i.p.v. een uittreksel handelsregister of akte) of in het geval de cliënt een natuurlijk persoon is de identiteit te verifiëren m.b.v. kopie ID i.p.v. verificatie aan de hand van het originele document in persoon.
- nader onderzoek naar de (pseudo-)UBO achterwege te laten.
- identificatie en/of verificatie van de vertegenwoordiger achterwege te laten.
- de frequentie van de controle op veranderingen bij de cliënt verminderen.

4. Verscherpt cliëntenonderzoek

4.1. Schematische weergave en criteria

In de volgende schema's worden de criteria uiteengezet voor de gevallen waarin verscherpt onderzoek vereist is.

Natuurlijkpersoon:

- Cliënt niet fysiek aanwezig of
- Vermoeden witwassen of financieren terrorisme of
- Verhoogd risico cliënt en/of
- Verhoogd risico zakelijke relatie of transactie en/of
- Cliënt woonachtig of gevestigd in land met verhoogd risico en/of
- Indien cliënt zonder Nederlandse nationaliteit of wonend buiten Nederland: PEP status

Rechtspersoon:

- Vermoeden witwassen of financieren van terrorisme of
- Verhoogd risico cliënt en/of
- Verhoogd risico zakelijke relatie of transactie en/of
- Cliënt gevestigd in land met verhoogd risico en/of
- Indien UBO zonder Nederlandse nationaliteit of wonend buiten Nederland: PEP status

Personenvenootschap:

- Vermoeden witwassen of financieren terrorisme of
- Verhoogd risico personenvenootschap en/of
- Verhoogd risico zakelijke relatie of transactie en/of
- Personenvenootschap gevestigd in land met verhoogd risico
- Indien UBO zonder Nederlandse nationaliteit of wonend buiten Nederland: PEP status (voor het checken of sprake is van een PEP-status wordt internet en/of een business information service geraadpleegd).

4.2. Toelichting criteria met betrekking tot cliënt, zakelijke relatie of transactie en land van vestiging

In deze paragraaf worden de criteria uitgewerkt voor de risicogevoeligheid voor witwassen en/of terrorismefinanciering van het type cliënt, zakelijke relatie of transactie en land van vestiging.

Toelichting risico type cliënt

Onder meer de volgende omstandigheden kunnen leiden tot een verhoogd risico van een cliënt:

- cliënten waar veel contant geld beschikbaar is (bijvoorbeeld antiekhandelaar, casino's, wisselkantoren, autohandelaren, juweliers, botenhandelaren);
- cliënten die onjuiste of onvolledige informatie verschaffen of twijfel bestaat over de juistheid van de verstrekte informatie of volledigheid daarvan;
- cliënten waarbij sprake is van (eenmalige) complexe spoedeisende dienstverlening zonder aanwijsbare reden;
- cliënten die beschikken over vermogen waarvan de herkomst onduidelijk is;
- (nieuwe) cliënten afkomstig van buiten de regio zonder dat hiervoor een verklaring aanwezig is;
- cliënten met een onduidelijk of wisselend vestigingsadres zonder dat hiervoor een verklaring aanwezig is;

- cliënten waarbij de bedrijfsactiviteiten onduidelijk zijn of die gebruik maken van tussenpersonen waarvan de rol onduidelijk is, geen direct contact met de cliënt bij de aanvang van de relatie en daarna, wanneer dit wel voor de hand zou liggen;
- onduidelijkheid over de wisseling van eigendom of over de activiteiten van de onderneming;
- veelvuldige wijziging van de juridische structuur van de cliënt;
- directie lijkt te handelen op instructie van onbekende partij(en);
- cliënten met een niet verklaarbare voorkeur voor buitenlandse rechtsvormen;
- ondernemingen waarvan in de praktijk is gebleken dat ze mogelijk als dekmantel voor criminele activiteiten kunnen fungeren (bijvoorbeeld autoschadebedrijven, pizzeria's, snackbars, autopoetsbedrijven, Oosterse toko's, videotheken, afvalverwerkingsbedrijven, seksbranche, massagesalons, hotelkamerverhuur);
- horeca ondernemingen, belwinkels, kamerbemiddelingsbureau's, hotels en voetbalmakelaars;
- ondernemingen die handelen in drugs gerelateerde producten (growshops, coffeeshops, smartshops, headshops en seedshops);
- schildersbedrijven en bouwbedrijven (in verband met zwarte omzet en/of mogelijk steekpenningen/smeergelden);
- cliënten die in autobanden, schroot, computeronderdelen of mobiele telefoons handelen (i.v.m. BTW carrouselfraude).

Toelichting risico zakelijke relatie of transactie

Onder meer bij de volgende zakelijke relaties of transacties kan sprake zijn van een verhoogd risico:

- transacties die niet passen bij de normale activiteiten van de cliënt;
- het opzetten van een onderneming die niet past bij de cliënt;
- bereidheid van cliënt om ongewoon hoge tarieven te willen betalen;
- grote internationale betalingen zonder duidelijke zakelijke reden;
- het opzetten van internationale structuren die eigendom of economisch belang verhullen, bijvoorbeeld door gebruikmaking van trust, rechtspersonen met aandelen aan toonder enzovoort;
- het ontvangen van betalingen van onbekende partijen;
- Gebruik van lege of slapende vennootschappen, vennootschappen waarvan het kapitaal niet is volgestort of activa niet echt bestaan of verborgen zijn, of de boekhouding ontbreekt of geen activiteiten in worden ontplooid;
- advisering over kasgeldvennootschappen;
- gebruik van 'nominees': de natuurlijke persoon, rechtspersoon of begunstigde die is benoemd of aangewezen om voor een ander te handelen;
- aandelentransacties waarbij de waarde van de aandelen moeilijk bepaalbaar is;
- vastgoedtransacties zoals beschreven in het FEC rapport misbruik vastgoed;
- cliënten die gebruik maken van financiering buiten de reguliere financiële sector (bijvoorbeeld contante) geldleningen (van familie) uit het buitenland / ondergronds bankieren).

Toelichting risico land van vestiging

De volgende geografische risicofactoren kunnen een hoog risico op witwassen en het financieren van terrorisme met zich brengen:

- Staten die volgens geloofwaardige bronnen significante niveaus van corruptie of andere criminele activiteiten hebben. De lijst is de Corruption Perceptions en bestaat uit diverse staten met een bijbehorende "confidence range" (score, zie voor de meest recente lijst www.transparency.org). Deze index betreft corruptie in de overheid en publieke sector. Een land met een overheid en publieke sector die laag scoort op deze index zal ook in overige delen van de maatschappij corrupt gedrag vertonen en derhalve gevoelig zijn voor witwaspraktijken. Het kantoor beschouwt staten met een score lager dan 60 als staten die een risico op witwassen met zich brengen.

- Staten die volgens geloofwaardige bronnen geen effectieve systemen voor de bestrijding van witwassen van geld en terrorismefinanciering hebben (zie woon- of vestigingslanden die op de lijst van "High-risk and non cooperative jurisdictions" van de FATF (deze lijst wordt meer keren per jaar bijgewerkt, zie www.fatfgafi.org)).
- Staten waarvoor sancties, embargo's of soortgelijke maatregelen van bijvoorbeeld de Europese Unie of de Verenigde Naties gelden bijvoorbeeld vanwege het financieren of ondersteunen van terroristische activiteiten, of staten op het grondgebied waarvan als terroristisch aangemerkte organisaties actief zijn. (zie <http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/docs/measures>, European Commission – Restrictive measures in force (Article 215 TFEU)).

4.3. PEP status

Een PEP (*Politically Exposed Person* (politiek prominent persoon)) is een persoon als bedoeld in de Uitvoeringsrichtlijn, tenzij deze de bedoelde functie langer dan één jaar geleden voor het laatst bekleedde, alsmede diens directe familie (de echtgenoot of echtgenote, een partner die naar nationaal recht als gelijkwaardig met een echtgenoot of echtgenote wordt aangemerkt, de kinderen en hun echtgenoten of partners, de ouders) en naast geassocieerden (een natuurlijke persoon van wie bekend is, dat deze met een PEP de gezamenlijke uiteindelijke begunstigde is van juridische entiteiten of juridische constructies of met genoemde persoon andere nauwe zakelijke heeft, een natuurlijke persoon die alleen de juridische begunstigde is van een juridische entiteit of juridische constructie waarvan bekend is, dat deze is opgezet ten behoeve van de feitelijke begunstiging van de PEP). De nadruk in de omschrijving van de naast geassocieerden ligt op de zinsnede "van wie bekend is". Naar de aanwezigheid van een naast geassocieerde hoeft geen actief onderzoek ingesteld te worden. De vraag of een cliënt een direct familielid is van een "hoofd-PEP" (bijvoorbeeld een hoge legerofficier) moet wel actief onderzocht worden).

Indien de PEP buiten Nederland woont of in Nederland woont doch niet de Nederlandse nationaliteit bezit, is verscherpt cliëntenonderzoek verplicht. Het gaat om de volgende personen (dit zijn de 'hoofd-PEP's'):

- staatshoofden, regeringsleiders, ministers en staatssecretarissen;
- parlementsleden;
- leden van hooggerechtshoven, constitutionele hoven en andere hoge rechterlijke instanties die arresten wijzen waartegen doorgaans geen verder beroep mogelijk is;
- leden van rekenkamers of van directies van centrale banken;
- ambassadeurs, zaakgelastigden en hoge legerofficiëren;
- leden van bestuurs-, leidinggevende of toezichthoudende organen van overheidsbedrijven.

Middelbare of lagere ambtenaren vallen niet onder de hiervoor genoemde categorieën. Onder de eerste vijf genoemde categorieën vallen, waar toepasselijk, ook posten op internationaal niveau, waaronder EU-niveau.

Indien er op grond van concrete aanwijzingen of vermoedens sprake kan zijn van een PEP, wordt de betreffende naam gecontroleerd met een zoekmachine op het internet of met een daarvoor bestemde internationale commerciële database.

4.4. Schematische weergave

Hieronder wordt schematisch weergegeven hoe het verscherpt onderzoek dient plaats te vinden.

Cliënt	Criteria voor verscherpt onderzoek	Inhoud verscherpt onderzoek
Natuurlijk persoon	Cliënt niet fysiek aanwezig	Voorschotbetaling laten verrichten ten laste van de rekening cliënt bij bank met zetel in EU of identiteit verifiëren aan de hand van aanvullende documenten, gegevens of informatie en documenten beoordelen op echtheid
Natuurlijk persoon	Vermoeden witwassen of financieren terrorisme of verhoogd risico cliënt en/of verhoogd risico zakelijke relatie of transactie en/of cliënt woonachtig of gevestigd in land met verhoogd risico) en/of	Nader onderzoek naar cliënt Onderzoek naar herkomst vermogen gebruikt bij zakelijke relatie/transactie Beslissing inzake dienstverlening door eigenaar kantoor
Natuurlijk persoon	Indien cliënt zonder Nederlandse nationaliteit of wonend buiten Nederland: PEP status	Onderzoek naar bron vermogen PEP en de fondsen gebruikt bij zakelijke relatie/transactie Beslissing inzake dienstverlening door eigenaar kantoor
Cliënt	Criteria voor verscherpt onderzoek	Inhoud verscherpt onderzoek
Rechtspersoon	Vermoeden witwassen of financieren van terrorisme of Verhoogd risico cliënt en/of Verhoogd risico zakelijke relatie of transactie en/of Cliënt gevestigd in land met verhoogd risico	Nader onderzoek naar cliënt Onderzoek naar herkomst vermogen gebruikt bij transactie/relatie Beslissing inzake dienstverlening door eigenaar kantoor
Rechtspersoon	Indien UBO zonder Nederlandse nationaliteit of wonend buiten Nederland: PEP status	Onderzoek naar bron vermogen PEP en de fondsen gebruikt bij zakelijke relatie/transactie Beslissing inzake dienstverlening bij eigenaar kantoor
Cliënt	Criteria voor verscherpt onderzoek	Inhoud verscherpt onderzoek
Personen-vennootschap	Vermoeden witwassen of financieren van terrorisme of Verhoogd risico personenvennootschap en/of Verhoogd risico zakelijke relatie of transactie en/of Personenvennootschap gevestigd in land met verhoogd risico	Nader onderzoek naar cliënt Onderzoek naar herkomst vermogen gebruikt bij zakelijke relatie/transactie Beslissing inzake dienstverlening door eigenaar kantoor
Personen-vennootschap	Indien UBO zonder Nederlandse nationaliteit of wonend buiten Nederland: PEP status	Onderzoek naar bron vermogen PEP en de fondsen gebruikt bij zakelijke relatie/transactie Beslissing inzake dienstverlening door eigenaar kantoor

4.5. Monitoring

Zoals beschreven in 2.7 dient een cliënt en zijn handelen regelmatig gemonitord te worden op veranderingen in het risicoprofiel. Wijzigingen in de hiervoor aangegeven criteria voor een verscherpt cliëntenonderzoek (zie schema's hiervoor) kunnen aanleiding vormen om de frequentie en intensiteit van het monitoren te verhogen.

5. Procedure interne melding mislukt cliëntenonderzoek en interne melding ongebruikelijke transactie

De WWFT verplicht het kantoor tot onverwijld melding van een verrichte of voorgenomen "ongebruikelijke transactie" aan de Financial Intelligence Unit – Nederland (FIU-NL). Ook geldt een meldplicht in het geval dat het cliëntenonderzoek (bij nieuwe dan wel bestaande cliënten) niet de door de wet voorgeschreven gegevens heeft opgeleverd (bijv. de identiteit van de UBO kon niet worden vastgesteld), en er tevens 'indicaties' zijn van betrokkenheid bij witwassen of terrorismefinanciering.

Onverwijld wil zeggen zo snel mogelijk, doch in ieder geval binnen 14 dagen na vaststelling van het ongebruikelijke karakter van de transactie.

Het kantoor zal na controle zo nodig zorg dragen voor de melding aan de FIU-NL. De betrokken cliënt noch anderen mogen over een mogelijke melding geïnformeerd worden.

Uit de regelgeving blijkt dat sprake is van een verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transactie bij aanwezigheid van één of meer van de volgende indicatoren:

Objectieve indicator:

- Contante transactie van € 10.000 of meer betaald aan of door tussenkomst van het kantoor.
- Een transactie van of ten behoeve van een cliënt die woonachtig of gevestigd is of zijn zetel heeft in een staat die door de Europese Commissie aangewezen is als staat met een hoger risico op witwassen of financieren van terrorisme.

Subjectieve indicator:

Feiten en omstandigheden die het kantoor aanleiding geven om te veronderstellen dat sprake kan zijn van witwassen of het financieren van terrorisme

Witwassen is omschreven in het Wetboek van Strafrecht. Kort gezegd gaat het om het verwerven, verbergen, vervreemden, gebruiken of het voorhanden hebben van hetgeen (vermoedelijk) uit misdrijf afkomstig is en/of het verhullen van de rechthebbende(n) daarop. Belastingfraude geeft aanleiding om te veronderstellen dat sprake is van witwassen.

Het financieren van terrorisme is strafbaar gesteld als een zelfstandig misdrijf. Praktisch gesproken zullen kantoren verhoogde aandacht moeten geven aan geconstateerde of voorgenomen geldstromen naar personen en/of organisaties in landen waarvan publiekelijk bekend is dat terrorisme voorkomt.

Het 'ongebruikelijke' wijst uitsluitend op het mogelijke witwassen of de mogelijke terrorismefinanciering. Een transactie die bij een cliënt of in de branche vaker voorkomt, is daardoor niet zonder meer gebruikelijk.

Het voorgaande betekent dat in elk geval alle situaties waarin sprake is of kan zijn van

- Belastingfraude,
- Fraude,
- zwart geld,
- steekpenningen (vaak vermomd als facility payments, commissies, contante betalingen, kick backs),
- geldstromen naar personen en/of organisaties die zich bezig houden met terrorisme,

wijzen op een mogelijke ongebruikelijke transactie op grond van de subjectieve indicator.

Het is daarbij niet relevant of cliënt of diens wederpartij zichzelf schuldig maakt aan een misdrijf of slechts passief betrokken is.

6.Voorbeelden

Waarneming door accountant die samenstellingsopdracht van een jaarrekening verricht ten behoeve van een cliënt (DEF) van diverse contante betalingen. Uit de administratie blijkt dat de directeur van DEF aanmerkelijke kasopnamen heeft gedaan in het casino. De opnamen zijn gedaan met de bankpas van DEF. Tevens zijn er contante betalingen van enkele tienduizenden euro's aan Roemeense en Russische ondernemingen, gedaan ten titel van 'commissie'. Er is ook een contante betaling van € 40.000 aan een Roemeens bedrijf, waarvoor in de administratie een creditfactuur is opgenomen met de omschrijving 'commission and costs'. De Raad van Tucht oordeelt dat er sprake is van ongebruikelijke transactie(s).

Significante omzetstijging van 462%.Gebruik van valse facturen. BTW fraude. Accountant heeft nagelaten ongebruikelijke transacties te melden.

Kasgeldvennootschappen zijn vennootschappen die geen activiteiten meer ontplooiën en als gevolg van de verkoop van hun activa over een hoog kas of banksaldo beschikken. Door fiscale verplichtingen in de vennootschap te creëren, valt de materiële belastingschuld weg waardoor de gereserveerde liquide middelen vrijkomen. Een bekende constructie is het creëren van deze fiscale verplichtingen door het inbrengen van (gefingeerde) immateriële activa (bijvoorbeeld intellectuele eigendom of mijnrechten).

X B.V. oefent een autobedrijf uit (verkoop en onderhoud van auto's). Eigenaar van X BV is de heer X. Familieleden van X verstrekken contante leningen aan X B.V., variërend van € 15.000 tot € 20.000. De familieleden van X zijn geen eigenaar van X B.V. De contanten worden in de kas van de onderneming gestort. Van de leningen worden leningsovereenkomsten opgemaakt. In dergelijke gevallen dient de accountant, belastingadviseur of administratiekantoor na te gaan wat de herkomst is van deze contante leningen en of het gebruikelijk is dat de familieleden over veel contant geld beschikken. Deze situatie kan duiden op het teruglenen van afgeroomde omzet. Ook kan het een witwasoperatie zijn, waarbij de gelden afkomstig zijn uit mogelijke criminele bron en na het terugbetalen van de leningen de gelden een legale status hebben gekregen.